



- Deze les gaat over gezinsconsulenten; zij bieden op scholen preventieve jeugdhulp. Ouders krijgen zo ondersteuning om hun kinderen goed te begeleiden in hun ontwikkeling. Wij hebben daar een onderzoek naar gedaan. Ik ga zo meer over het onderzoek vertellen.
- Kijken wie er in de zaal zitten: PABO, SW, P; wie al werkzaam in het werkveld; wie loopt stage; wie is zelf ouder? We maken zo verder kennis, maar dit geeft alvast een idee.

Voorbeelden van het werk van de gezinsconsulent



Gezinsconsulenten spreken met ouders op het plein. Een ouder vertelt het lastig is om op tijd te komen, omdat ze haar kind niet uit bed krijgt. De gezinsconsulent geeft tips en vraagt later of deze tips helpen.



Als kinderen logopedie krijgen, dan moeten ze thuis vaak oefenen. Niet iedere ouder weet hoe die dat thuis kan aanpakken. Gezinsconsulenten kunnen ouders daarin ondersteunen.



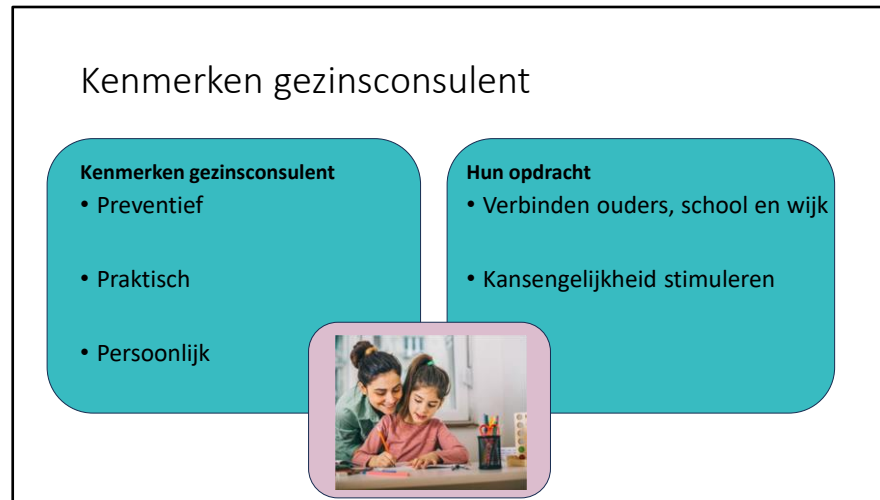
Een gezinsconsulent ziet tijdens een huisbezoek aan een gezin dat het gezin heel klein is behuist en dat de kinderen geen bed hebben. De gezinsconsulent kan regelen dat de kinderen binnen enkele dagen een bed hebben om in te slapen.

Voorbeelden van de gezinsconsulent aan het werk:

- De gezinsconsulent schuift aan bij een gesprek waarin een leerkracht een moeilijke boodschap moet geven aan een ouder. De gezinsconsulent is erbij. Zij stelt de ouder vragen als: ‘wat heb je nodig van de school?’ en ‘hoe voelt het voor u dit te horen?’ De ouder is hierdoor niet alleen de ontvanger van de boodschap, maar kan ook aangeven wat hij wil en nodig heeft.
- Gezinsconsulenten spreken met ouders op het plein. Een ouder vertelt het lastig is om op tijd te komen, omdat ze haar kind niet uit bed krijgt. De

gezinsconsulent geeft tips en houdt in de gaten of de tips helpen.

- Als kinderen logopedie krijgen, dan moeten ze thuis vaak oefenen. Niet iedere ouder weet hoe die dat thuis kan aanpakken. Gezinsconsulenten kunnen ouders daarin ondersteunen.
- Een leerling is licht verstandelijk beperkt en heeft Nederlands als tweede taal. Nu de leerling naar het voortgezet onderwijs gaat, moet er veel worden geregeld, maar vanuit de leerkracht verloopt het contact met de ouder moeizaam. De gezinsconsulent heeft de ouder ondersteund bij het zoeken en aanmelden bij een school voor voortgezet onderwijs. Ze heeft ook veel kunnen uitleggen over het schoolsysteem.
- Een gezinsconsulent ziet tijdens een huisbezoek aan een gezin dat het gezin heel klein is behuist en dat de kinderen geen bed hebben. De gezinsconsulent kan regelen dat de kinderen binnen enkele dagen een bed hebben om in te slapen.



Drie woorden die gezinsconsulenten kenmerken:

1. Preventie:

- Ouders ondersteunen zodat kinderen zich goed kunnen ontwikkelen.
- Daar waar complexe problemen zijn: doorverwijzen, eventueel: praktische hulp en vertrouwen winnen naar jeugdhulp toe

2. Praktisch:

- Tips bijvoorbeeld over op tijd naar bed gaan, zindelijk worden, routines

van school

- Hulpmiddelen en wegwijs, bijvoorbeeld over aanvragen speelgoedbank, leermiddelen, naar de bibliotheek meegaan, etc.

3. Persoonlijk:

- Stap voor stap in contact komen
- Elkaar leren kennen
- Verdiepen in de situatie van ouders
- Aansluiten bij hun mogelijkheden

Opdracht gezinsconsulenten:

Voor de ontwikkeling van kinderen is het essentieel dat de thuisomgeving en de (voor)school met elkaar verbonden zijn (Kassenberg 2017). Ouders kunnen hun kind dan beter ondersteunen bij het leren op school. En scholen kunnen beter inschatten wat kinderen nodig hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen. De verbinding tussen school en thuis komt niet altijd gemakkelijk tot stand,

bijvoorbeeld omdat er niet altijd contact is tussen ouders en scholen, of hun verwachtingen over elkaar en het ondersteunen van het kind uiteenlopen. Als dit samenspel tussen school en thuis niet tot stand komt heeft het grote gevolgen voor de (onderwijs) kansen van kinderen. Het is een van de oorzaken van kansenongelijkheid (Kassenberg 2017).



Alle studenten in de klas zijn als professional vanuit hun (stage)organisatie actief in een virtuele wijk. De eerste opdracht is om het totaal-aanbod in kaart te brengen. De leerling en de ouders in een school zijn daarbij het vertrekpunt.

Plenair: Visualiseer met de groep (op flap, whiteboard of digitaal bijv. via Padlet) de professionals/ organisaties voor opvoed- en opgroeiondersteuning in de denkbeeldige wijk waar de hele klas werkzaam is. De kind, ouders en

school staan in het midden. Plaats iedere eigen functie/ organisatie zodanig dat duidelijk wordt welke professionals/organisaties dichtbij het kind en de ouders staan.

Als iedereen zichzelf gepositioneerd heeft vul dan het beeld aan met functies/ organisaties die nog ontbreken maar wel belangrijk zijn voor opvoed- en opgroei-ondersteuning in een wijk.

Geef met lijnen en eventueel steekwoorden aan hoe de verschillende professionals het kind en de ouders ondersteunen.

In het onderzoek naar gezinsconsulenten zagen we de volgende organisaties en functies:

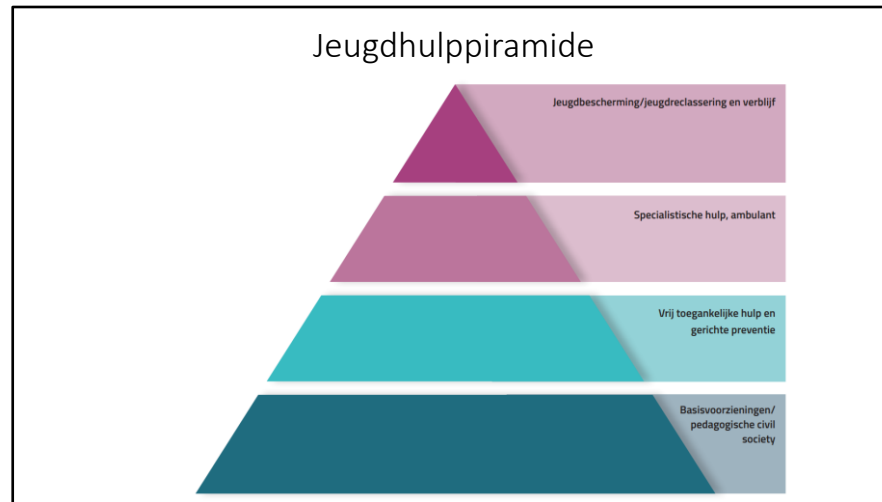
- *School (IB, leerkracht, directeur, ouderconsulent)*
- *VVE (pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren)*
- *Buitenschoolse opvang (BSO/TSO) (vrijwilligers en pedagogisch medewerkers)*

- *Jeugdhulp (wijkteam, vrij toegankelijke jeugdhulp, gespecialiseerde jeugdhulp)*
- *Jeugdgezondheidszorg (verpleegkundigen en pedagogisch medewerkers)*
- *Welzijnswerk (jeugdwerk, sportconsulent)*
- *Ondersteuning financieel en materieel (leergeld, fondsen, speelgoedbank)*
- *Cultuur (bibliotheek)*
- *Organisaties die hulp bieden aan ouders (SZW, GGZ, etc.)*
- *Gemeente (beleidsmedewerkers)*

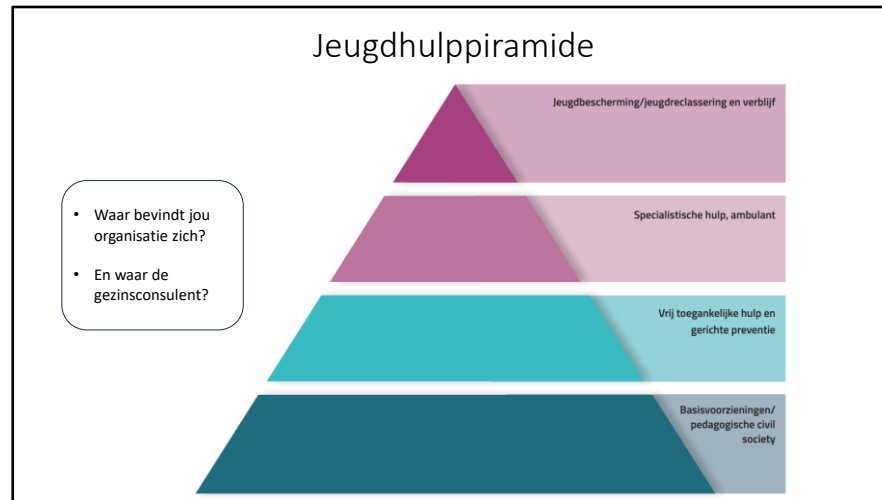
Resultaten in het kort

- Gezinsconsulenten bereiken ouders die voor school niet gemakkelijk te bereiken zijn.
- Voor het bereiken van ouders is belangrijk dat gezinsconsulenten een bekend gezicht zijn en laagdrempelig te benaderen zijn.
- De gezinsconsulenten geven ouders concrete handvatten om hun kind beter te ondersteunen.
- Door naast ouders te gaan staan, wordt de situatie duidelijker en komt zicht op wat nodig is om deze te veranderen.
- Gezinsconsulenten helpen ouders en school elkaar beter te begrijpen.

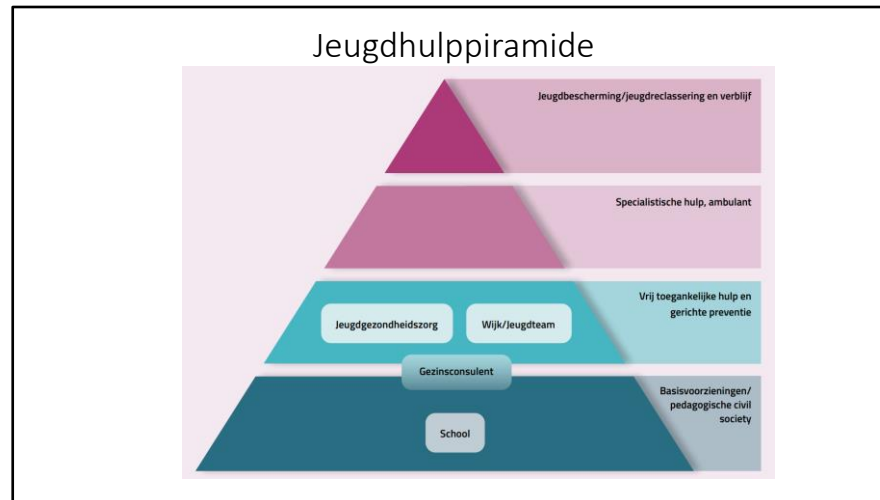




Kort piramide uitleggen.



In groepjes bespreken: in welke laag van de piramide de professionals/organisaties voor opvoed- en opgroei-ondersteuning zich bevinden.



De piramide zoals die uit het onderzoek van de gezinsconsulenten kwam. Omdat er vooral discussie was over hoe deze vier professionals zich tot elkaar verhielden hebben we deze in het plaatje gezet.

De jeugdgezondheidszorg gaat hier niet om de algemene contactmomenten (dan zou de organisatie horen in de onderste laag van de piramide), maar om de pedagogische hulp die ze ook geven (oa. video home training en maximaal 6 keer gesprek met ouders).



Aan de hand van de plek in de piramide bespreken.
Hierna dezelfde vraag bespreken aan de hand van de situaties.

Situaties over het werk van gezinsconsulenten

Oudergesprekken

Verskillende ouders zijn niet gekomen bij de oudergesprekken op school. De school wil graag meer zicht krijgen op de situatie van deze ouders en hun gezin en wil weten waarom ze niet zijn gekomen.

Weinig geld

De gezinsconsulent gaat op huisbezoek. Ze ziet dat het gezin erg klein behuisd is. De moeder geeft aan dat ze de energierekening niet kan betalen. Er is weinig speelgoed en de kinderen vervelen zich na schooltijd.

Groepsvorming

Onder de ouders van de school zijn verschillende groepen. Deze groepen zijn argwanend naar elkaar en hebben geen contact. De school merkt dat dit doorwerkt onder hun leerlingen. In de pauzes ontstaat er tussen kinderen van de verschillende groepen regelmatig gedoe.

Overgang voorschool - school

De pedagogisch medewerkers van de opvang hebben een kind van bijna 4 jaar op de groep waarvan zij verwachten dat de overgang naar het primair onderwijs lastig zal zijn. Zij willen de overgang voor dit kind versoepelen.

Druk gedrag

De pedagogisch medewerker van de kinderopvang vindt een van de kinderen erg druk op de groep. Het lukt niet om het gesprek hierover aan te gaan met de moeder, vanwege taalproblemen. Het lijkt er ook op dat moeder het gedrag ontkent.



Uit het rapport:

- *Gezinsconsulenten zijn vooral van meerwaarde voor ouders die de school niet gemakkelijk bereikt, die baat hebben bij uitleg over de routines van de school en die met wat extra ondersteuning hun kinderen beter kunnen ondersteunen bij hun ontwikkeling en schoolloopbaan.*
- *De gezinsconsulenten zijn van meerwaarde voor ouders die praktische hulp nodig hebben (snel resultaat)*
- *Zicht op andere oplossingsmogelijkheden omdat de situatie duidelijker is*

(voorbeeld kinderen te laat op school, gezinsconsulent kijkt hoe dat komt en kan met ouder een passende oplossing bedenken)

- *Continuïteit op school (steeds bekender gezicht, gemakkelijk aanspreekbaar voor ouders als er nog wat nodig is)*

Heb je nog vragen?
Laat het weten!

Hartelijk bedankt voor je aandacht!



DE HAAGSE
HOOGESCHOOL